
[2024-25-RE](#)

Causa 2024-25-RE

(W c/ X)

Número de registre 186-2024. Recurs d'empara

Aute del 10 de maig del 2024

BOPA núm. 57, del 22 de maig del 2024

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, l'11 d'abril del 2024, per la representació processal de W, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra la sentència del 20 de març del 2024, dictada per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, en els seus vessants dels drets a obtenir una decisió fonamentada en Dret i a la defensa, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que anul·li la resolució objecte de recurs, que acordi la retroacció de les actuacions al moment anterior al pronunciament de la sentència impugnada i que no efectui una imposició de les costes processals causades. Així mateix, demana la suspensió dels efectes de la sentència impugnada a causa dels perjudicis que la seva execució podria causar. I, cas que s'estimi l'empara, sol·licita un canvi dels membres que componen la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Josep-D. Guàrdia Canela;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. El 18 de maig del 2023, X va formular una demanda laboral contra W en què sol·licitava que es declarés que el desistiment de la relació laboral era justificat i que es condemnés a la demandada al pagament de 303,25 € en concepte de prima i de vacances generades i no pagades, així com de 25.052,87 € en concepte d'indemnització, més els interessos d'aquestes quantitats comptats des de l'11 d'abril del 2023 o, subsidiàriament, des de la contesta de la demanda.

1.2. El 9 de novembre del 2023, la Batllia va dictar una sentència en què estimava molt parcialment aquesta demanda i condemnava la demandada al pagament de 67,19 € bruts, més els interessos legals comptats des de la fermesa d'aquesta resolució.

1.3. La representació processal de la demandant va interposar un recurs d'apel·lació contra aquesta decisió, i, el 20 de març del 2024, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va dictar una sentència mitjançant la qual decidia estimar majoritàriament aquest recurs, declarant justificat el desistiment del treballador i condemnant l'empresari al pagament dels imports bruts de 22.073,37 €, en concepte d'indemnització, més els interessos legals comptats des de la data de la contesta de la demanda, i de 235,95 €, en concepte de complement de vacances, incrementats dels interessos legals comptats des de l'11 d'abril del 2023.

1.4. L'11 d'abril del 2024, la representació processal de W va interposar un recurs d'empara contra la sentència del 20 de març del 2024, dictada per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, en els seus vessants dels drets a obtenir una decisió fonamentada en Dret i a la defensa, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

---

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació de la part recurrent

- De forma preliminar la part recurrent sol·licita que s'anonimitzi aquest procediment, ja que la publicació de l'objecte d'aquesta causa podria afectar directament la seva activitat professional, així com els seus drets a l'honor i a la intimitat.

- Considera que la literalitat de l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional no preveu l'obligació de publicar la identitat de les parts en el procés, la qual està protegida en l'ordenament jurídic per la protecció de dades.

- En aplicació del principi de minimització de dades, considera que la publicació dels noms de les parts no és necessària per a l'interès general, ja que es tracta d'un assumpte d'àmbit privat i la publicació dels noms no aporta res que pugui ser ni pertinent, ni adequat per donar més claredat a la interpretació jurídica i a la jurisprudència resultant.

- Afegeix que tant els tribunals ordinaris, com les administracions públiques anonimitzen les seves resolucions en el moment de la seva publicació; i destaca que el Tribunal Europeu dels Drets Humans preveu un formulari per tal que els justiciables sol·licitin l'anonimització de les dades en el moment de presentar el recurs redactat de la manera següent:

"En cas que no vulgueu que es reveli la vostra identitat, caldrà que ho preciseu i que exposeu les raons que justifiquen una derogació de la regla habitual de publicitat del procediment. El Tribunal pot autoritzar l'anonimat en casos excepcionals i correctament motivats".

- Seguidament, pel que fa al fons del recurs, la part recurrent exposa els fets del litigi i manifesta que la sentència impugnada de la Sala Civil és contrària a les normes i a les garanties processals, així com als drets a la jurisdicció i a la defensa, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

- La part recurrent addueix que la Sala Civil ha anat més enllà dels arguments i dels motius d'apel·lació formulats per l'apel·lant, tant en l'escrit de demanda, com en l'escrit d'apel·lació; concretament, s'ha fonamentat en una normativa, el Reglament que regula els serveis de salut laboral del 14 de novembre del 2012, que no havia estat mai esmentada per la part demandant.

- Retreu que el motiu d'apel·lació es fonamentava en la valoració incorrecta de la Batllia respecte de la renúncia general i prèvia a la vigilància de la salut (prova documental núm. 15), argument diferent dels de la Sala Civil sobre el "*comportament proactiu*" de l'empresari o "*el deure general de vigilància periòdica*", introduïts per primera vegada en apel·lació.

- Afegeix que aquesta prova documental no va ser qüestionada en el moment processal oportú.

- Al·lega que d'aquesta circumstància se'n deriva que no ha pogut argumentar sobre aquestes qüestions i, per tant, se l'ha situat en indefensió.

- Altrament, després de citar el cànon de constitucionalitat en matèria de l'obtenció d'una decisió fonamentada en Dret, la part recurrent manifesta que, en aquest cas, la sentència impugnada ha fet una interpretació teleològica que no figura en el cos normatiu aplicat, i que tampoc es basa en la jurisprudència consolidada sobre la matèria.

- En primer lloc, retreu a la Sala Civil basar la seva decisió en uns criteris jurídics que no estan previstos en la legislació vigent, ni en la jurisprudència pel que respecta al comportament proactiu de l'empresari en matèria de vigilància de la salut del treballador en cas de renúncia; i, en segon lloc, crea una assimilació entre les infraccions i les sancions previstes pel dret administratiu en matèria de seguretat i de salut en el treball i els criteris per considerar l'existència d'un motiu justificat de desistiment laboral.

- Ara bé, pel que fa al primer punt constata que no hi ha preceptes normatius que avalin aquest comportament proactiu, ni tampoc jurisprudència anterior.

- No obstant això, considera que el raonament de la Sala Civil és contradictori, ja que per dur a terme l'execució de la vigilància periòdica de la salut del treballador cal el seu consentiment. Però, en aquest cas el treballador no va renunciar en un moment determinat, sinó que ho va fer en el moment present i futur respecte d'aquesta vigilància.

- Per aquest motiu, en aplicació de la doctrina consolidada en matèria de immediatesa, de la doctrina dels actes propis i de la doctrina de la declaració unilateral de la voluntat, la part recurrent considera que si el treballador hagués volgut canviar la seva renúncia i no se l'hi hagués permès, la sentència impugnada seria coherent, però aquest no és el cas.

- I, d'altra banda, tampoc hi ha preceptes legals que avalin l'assimilació entre les infraccions

---

administratives i les causes de desistiment del treballador.

- La part recurrent al·lega que la Sala Civil no només no ha motivat aquest canvi de criteri sobre la interpretació de l'article 91.1 a) de la Llei de relacions laborals, sinó que tampoc ha analitzat, per tal d'establir si hi ha hagut o no un incompliment greu de l'empresa, si va existir o no "*una exposició a un risc inherent al treball*", valorant així, cas per cas, si el risc al qual s'havia trobat exposat el treballador era important i/o tolerable.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que anul·li la resolució objecte de recurs, que acordi la retroacció de les actuacions al moment anterior al pronunciament de la sentència impugnada i que no efectuï una imposició de les costes processals causades. Així mateix, demana la suspensió dels efectes de la sentència impugnada a causa dels perjudicis que la seva execució podria causar. I, cas que s'estimi l'empara, sol·licita un canvi dels membres que componen la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia.

2.2. Argumentació de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia

- En primer lloc, la Sala Civil declara que en el supòsit del desistiment justificat, l'exigència que existeix en el cas de la comunicació inicial de la causa d'acomiadament ha de ser atenuada, ja que en cas de reclamació judicial per part del treballador, l'empresari podrà defensar-se amb plenes garanties en l'escrit de contesta sense indefensió de cap mena respecte al relat dels fets que li poden imputar en la demanda formulada.

- Així doncs, no es pot impedir al treballador introduir en el seu escrit de demanda arguments o fets complementaris que no haguessin estat relatats amb anterioritat en la carta de desistiment i cita la jurisprudència que existeix en la matèria.

- En segon lloc, analitza el primer motiu del recurs que s'articula en l'incompliment de diverses obligacions establertes en la Llei 34/2008 de la seguretat i de la salut en el treball.

- Concretament, el treballador denunciava que si bé l'empresari justificava que ell havia renunciat a sotmetre's a l'avaluació mèdica, aquesta renúncia resultava genèrica i prèvia a qualsevol actuació tendent a comprovar el seu estat de salut, circumstància que no es podia considerar ajustada a dret; el treballador citava l'article 19 de la Llei esmentada que disposa un deure general de vigilància periòdica de l'estat de salut dels treballadors en funció dels riscos inherents a l'activitat laboral.

- La Sala Civil destaca que el Reglament que regula els serveis de salut laboral del 14 de novembre del 2012 concreta els supòsits en què els exàmens de salut son obligatoris i delimita temporalment les visites, establint, en defecte de la concurrència d'altres factors que justifiquin d'altres periodicitats que no concorren en aquest cas, les periodicitats següents:

- a) anualment per als treballadors de menys de 18 anys;
- b) cada 5 anys per als treballadors de menys de 30 anys;
- c) cada 3 anys per als treballadors d'edats compreses entre 30 i 55 anys; i,
- d) anualment per als treballadors de més de 55 anys.

- En aquest cas, l'any 2015 l'empresari va informar el treballador sobre l'actuació del reconeixement mèdic específic de la vigilància de la salut i aquesta va renunciar de manera expressa a aquesta visita mèdica.

- Ara bé, la Sala Civil considera que no es pot atorgar a la regulació de la salut i de la seguretat en el treball un caràcter estàtic, inamovible, sinó que el seu àmbit d'intervenció ha de ser dinàmic i s'ha d'adaptar a l'evolució del món del treball i a la situació personal del treballador. En aquest sentit, s'ha d'exigir de l'empresari un comportament proactiu, cercant en tot moment una protecció òptima per al seu treballador, que com a mínim implica complir puntualment les obligacions que la Llei imposa al seu càrrec.

- En aquest cas, la Sala Civil constata que després del 2015, l'empresari hagués hagut de convocar al treballador, d'acord amb la seva edat, a altres visites de seguiment, com a mínim als anys 2018 i 2021.

- Només va ser quan el treballador va comunicar que pretenia reincorporar-se de la situació de baixa laboral, a final del mes de març del 2023, que l'empresari va gestionar amb urgència una visita mèdica, que en aquest cas és obligatòria (article 5.3 d) del Reglament esmentat).

- La Sala Civil conclou que aquest manquement reiterat de les disposicions de la Llei de salut i seguretat en el treball integra la falta greu prevista al seu article 38.11 mateix, la qual té també eficàcia en l'àmbit laboral, caracteritzant l'incompliment de l'article 91.1 a) de la Llei de relacions laborals.

- Per tant, conclou que cal considerar el desistiment del treballador com a justificat a causa d'aquest primer motiu, sense que calgui, doncs, examinar la resta d'arguments que articulaven el recurs d'apel·lació.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. Tal i com s'ha exposat en l'encapçalament i en els antecedents d'aquest aute, l'escrit de la part demandant d'empara formula tres pretensions substancials: a) amb caràcter preliminar, la preservació de l'anonimat del procediment; b) la suspensió dels efectes de la sentència; i, c) l'estimació del recurs. La demanda, en tot cas, compleix els pressupòsits processals, ja que està presentada per una persona legitimada i assistida de lletrat, es dirigeix contra una resolució susceptible de recurs d'empara, s'ha formulat dins del termini legal, exposa els fets i els fonaments jurídics en els quals es basa, s'interposa davant el Tribunal competent i no afecta a cap matèria que tingui la consideració de cosa jutjada.

3.2. La primera qüestió que cal resoldre és aquella formulada amb caràcter preliminar per la part recurrent i referida a la petició que la resolució que es dicti preservi el seu anonimat. La part recurrent efectua un seguit d'argumentacions que convé examinar. Com a element de fet primordial assenyala la seva condició d'advocada, activitat professional en què l'honor i la intimitat han de ser especialment protegits. Considera, d'altra banda, que l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional disposa la publicació de les seves resolucions al BOPA, però no es pronuncia sobre la possibilitat de minimitzar les dades mitjançant la substitució dels noms per les corresponents inicials. Exposa la forma de procedir en la publicació de les resolucions de la jurisdicció ordinària en el portal d'internet del Consell Superior de la Justícia. I finalment, exposa el capteniment del Tribunal Europeu dels Drets Humans en aquesta matèria.

3.3. En relació amb aquest argumentari és procedent efectuar les consideracions que segueixen. En primer terme, l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional ordena la publicació de les seves resolucions al BOPA sense pronunciar-se sobre les dades personals dels intervinents en el procés. Ho fa de manera similar a allò que succeeix en alguns dels ordenaments del nostre entorn jurídic i cultural. En aquest sentit, la publicació s'ha d'efectuar respectant escrupolosament el mateix text de la resolució dictada. No és el cas de la jurisdicció ordinària en què les resolucions -llevat d'algunes excepcions- es dicten de manera íntegra i és en el moment de la publicació quan se substitueixen els noms dels litigants per les seves inicials. Finalment, el Tribunal Europeu dels Drets Humans manté la identificació de les parts (fins i tot moltes de les seves resolucions es coneixen precisament per aquests noms) i només amb caràcter excepcional -com transcriu literalment la part recurrent- es deroga la regla habitual de publicitat del procediment "*en casos excepcionals*" en els quals hagi estat demanat i correctament motivat. En aquesta direcció ja es va pronunciar la

---

sentència d'aquest Tribunal del 16 de febrer del 2015 (causa 2014-20-RE). Resulta oportú, a més, recordar que el Tribunal Europeu dels Drets Humans en la seva "*Instrucció pràctica sobre sol·licituds d'anonimat*" del 4 de gener del 2010, després de reiterar que el principi general en la matèria és el de la publicitat, va admetre que es pogués demanar l'anonimat per mitjà d'una sol·licitud expressa en la qual s'havien d'exposar els motius de la petició i de precisar l'impacte de la divulgació de la identitat. I el Reglament de procediment del Tribunal de Justícia de la Unió Europea del 25 de setembre del 2012, en el seu article 95, exigeix una "*petició degudament motivada*" en la forma que despleguen les "*Normes pràctiques de desenvolupament del procediment del Tribunal General*". Així doncs, constitueix un principi general la publicitat íntegra de les resolucions. Com a resum d'aquesta *communis opinio* podem constatar que l'anonimat és preservat d'ofici en el cas dels menors d'edat i de les persones subjectes d'una protecció jurídica especial, així com en el de les víctimes de delictes quan la seva publicitat pugui generar especials perjudicis i en el de les persones que no ostentin la condició de part en el procés constitucional de que es tracti. A instància de part, el Tribunal accedeix a acordar l'anonimat quan la ponderació de les circumstàncies del cas, degudament acreditades, justifiquin aquesta decisió per considerar prevalent el dret a l'honor o a la intimitat o altres interessos de caràcter constitucional.

3.4. En el cas que ens ocupa, ens trobem davant d'una petició d'anonimat per tractar-se, en la tesi de la part recurrent, d'un cas excepcional consistent en el fet de desplegar la seva activitat en un sector -l'advocacia- "*on l'honor i la professionalitat son bàsics per aconseguir credibilitat i alhora prosperitat en l'exercici de la professió*". El Tribunal comparteix aquest principi i considera que la resolució que dicti pot afectar no a l'honor o a la intimitat de la part recurrent, però sí a la seva professionalitat, a la seva credibilitat i a la seva prosperitat en l'exercici de la seva activitat. A la instància, la part recurrent no va tenir la condició d'agent, sinó la de defenent. Va actuar amb plena professionalitat i va obtenir una resolució -la sentència de la Batllia del 9 de novembre del 2023- clarament favorable als seus interessos. I no proporcionaria una perspectiva completa el fet de donar a la plena publicitat, només aquesta resolució. D'altra banda, cal remarcar que el principi de publicitat es predica més aviat dels litigis de dret públic que dels de dret privat, que es mouen en l'àmbit de les relacions entre parts i sense afectar tercers. Per consegüent, entenent que concorren circumstàncies que excepcionen la regla general, és procedent accedir a la pretensió de preservar l'anonimat de la part recurrent, mitjançant la substitució del seus nom i cognoms per la lletra W.

3.5. Finalment, en aquest tràmit d'admissió, resta examinar si la demanda d'empara té suficient contingut constitucional o si la resolució recorreguda presenta una vulneració manifesta d'algun cànon de constitucionalitat. A tal efecte, cal examinar l'escrit del recurs i la resolució recorreguda per tal de donar resposta a la pretensió de la part demandant i recurrent. L'escrit interposant el recurs d'empara estima vulnerat el dret a la defensa i el dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret. Pel que fa a la primera de les suposades infraccions, aquest Tribunal entén que la sentència recorreguda no ultrapassa l'àmbit de la congruència que ceneix les sentències a les pretensions -*petitio* i *causa petendi*- i no a les raons jurídiques en els quals aquestes es basen, en mèrits del principi *iura novit curia*. La Sala Civil va considerar, sobre la base de les normes i de la jurisprudència pròpia, que va interpretar i entendre d'aplicació al cas, que el desistiment del treballador era justificat i, per aquest motiu, va estimar el recurs d'apel·lació i, amb ell, la demanda inicial del procediment. I aquest Tribunal Constitucional que no constitueix una tercera instància que dirimeixi resolucions de contingut oposat, ni un tribunal de cassació que valori tota infracció legal, sinó només les d'ordre constitucional, no pot entrar, llevat de supòsits excepcionals que no

---

concorren en aquest cas, a examinar el contingut material de les resolucions recorregudes en empara.

3.6. En relació amb la segona de les infraccions denunciades, si bé és certa la doctrina jurisprudencial continguda en la sentència d'aquest Tribunal de l'11 de juny del 2022 (causa 2022-13-RE) citada per la part recurrent, també ho és que no va entendre aplicable al cas objecte de procediment d'empara aquella doctrina i, per tant, la demanda va ser desestimada. Tampoc resulta aplicable a la *species*, objecte d'aquesta causa. La sentència recorreguda en empara, en els seus fonaments de dret, molts de notable extensió, plasmen la gènesi i el desplegament del seu raonament que resulta dotat de lògica i que no arriba a conclusions que puguin ser valorades com a arbitràries o absurdes, ni contenidores d'errors greus i evidents.

3.7. En resum, les infraccions denunciades presenten una falta manifesta de contingut constitucional i, per tant, el recurs ha de ser inadmés a tràmit, sense que calgui pronunciar-se sobre una eventual condemna en costes, ni sobre la suspensió de la sentència, ni sobre la petició continguda en el segon Altressí.

Per tot això que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

Decideix:

1. Declarar que és procedent preservar l'anonimat de la part recurrent en aquesta causa, mitjançant la substitució del seus nom i cognoms per la lletra W.
2. No admetre a tràmit el recurs d'empara 2024-25-RE interposat per la representació processal de W contra la sentència del 20 de març del 2024, dictada per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia.
3. Notificar aquest aute a la representació processal de la part recurrent, al president de la Batllia, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

---

4. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Acordat a Andorra la Vella, el 10 de maig del 2024.

Jean-Yves Caullet Joan Manel Abril Campoy

President Vicepresident

Dominique Rousseau Josep-D. Guàrdia Canela

Magistrat Magistrat